

**RAZVOJ INTEGRISANOG NACIONALNOG SISTEMA KVALIFIKACIJA
U REPUBLICI SRBIJI
EuropeAid/138043/IH/SER/RS**

Opšta obuka za sektorska veća
„Međunarodni instrumenti za klasifikacije“

Mile Dželalija, ekspert; Elido Bandelj, vođa tima

Beograd, 21., 23. i 24. januar 2020.

РАЗВОЈ ИНТЕГРИСАНОГ СИСТЕМА НАЦИОНАЛНИХ КВАЛИФИКАЦИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

MOTIVACIJA

KLASIFIKACIJA (bilo kojih elemenata) – UVJET ZA ZNAČAJNO BOLJE:

- RAZUMEVANJE (sistema tih elemenata) – prepoznavanje zajedničkih karakteristika, te
- UPRAVLJANJE (sistemom tih elemenata), itd.

PRIMERI: hemijski elementi, biljke, životinje, motorna vozila, itd.

KLASIFICIRANJE – (ČEGA?) – ELEMENATA

Zanimanje – predstavlja skup poslova koji imaju zajedničke karakteristike po sadržaju i složenosti, te kompetencije koje su potrebne za obavljanje tih poslova (NOKS)

Kompetencije – integrisani skup zanja, veština, sposobnosti i stavova, koje pojedincu omogućuju efikasno obavljanje aktivnosti u poslu u skladu s očekivanim standardom (NOKS)

Kvalifikacija – formalno priznanje stečenih kompetencija. Pojedinac stiče kvalifikaciju kada nadležno telo utvrdi da je dostigao ishode učenja u okviru određenog nivoa i prema zadatom standardu kvalifikacije, što se potvrđuje javnom ispravom (diplomom ili sertifikatom) (NOKS).

Formalno obrazovanje – predstavlja organizovane procese učenja koji se ostvaruju na osnovu planova i programa nastave i učenja osnovnog i srednjeg obrazovanja i studijskih programa visokog obrazovanja (NOKS).

Neformalno obrazovanje – predstavlja organizovane procese učenja odraslih koji se ostvaruju na osnovu posebnih programa, radi sticanja znanja, veština, sposobnosti i stavova usmerenih za rad, lični i socijalni razvoj (NOKS).

ISCED

ISCED (Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja, International Standard Classification of Education) – uključuje klasifikaciju po dvije karakteristike obrazovanja i obučavanja – po nivoima, te po poljima obrazovanja i obučavanja (ISCED-F 2013).

■ Klasifikacija OBRAZOVANJA

- po nivoima (od 0 do 9); za svaki nivo – postoje kategorije i podkategorije.
- poljima (ISCED-F 2013) – oblast, sektor, podsektor.

■ UNESCO

ISCED – NIVOI OBRAZOVANJA (0-9)

- ISCED 0: Predškolsko obrazovanje
- ISCED 1: Osnovno obrazovanje
- ISCED 2: Niže srednješkolsko obrazovanje
- ISCED 3: Više srednješkolsko obrazovanje
- ISCED 4: Poslije-srednješkolsko, ali ne visoko obrazovanje
- ISCED 5: Kratki ciklus/stupanj visokog obrazovanje
- ISCED 6: Prvi ciklus/stupanj ili ekvivalentno
- ISCED 7: Drugi ciklus/stupanj ili ekvivalentno
- ISCED 8: Treći ciklus/stupanj (doktorski) ili ekvivalentno.
- ISCED 9: Ne klasificirano
 - Postoje i podnivoi (npr., 354, VET i direktan pristup visokom obrazovanju)

ISCED-F 2013 (u RS – KLASNOKS)

- Oblast (xx) – Sektor (xxy) – Podsektor (xxyz)
- 00 Opšti programi i kvalifikacije
 - 002 Jezična i numerička pismenost
 - 0021 Jezična i numerička pismenost
- ...
- 06 Informacione i komunikacione tehnologije
 - 061 Informacione i komunikacione tehnologije
 - 0612 Baze podataka, dizajniranje mreže i administracija
- ...
- 10 Usloge
 - 101 Lične usluge
 - 1012 Frizerske usluge i usluge ulepšavanja

ISCO

ISCO (Međunarodna standardna klasifikacija zanimanja, International Standard Classification of Occupations) –

- Klasifikacija ZANIMANJA – u niz hijerarhijskih grupa u skladu sa ključnim poslovima u tim zanimanjima.
- ILO

ISCO – ŠIFARNIK ZANIMANJA U RS (kodekssifara.minrzs.rs)

NIVOI AGREGIRANJA (x-y-z-w.nn)

- 1 RUKOVODIOCI
 - 1111 Zakonodavci
 - [1111.02 Ministar u vladi](#)
- ...
- 7 ZANATLIJE I SRODNI
- 8 RUKOVAOCI MAŠINAMA I POSTROJENJIMA, MONTERI I VOZAČI
- 9 JEDNOSTAVNA ZANIMANJA
 - 9611 Zanimanja na sakupljanju i odvožnji otpada
 - [9611.01 Komunalni radnik na odnošenju smeća](#)
- 0 VOJNA ZANIMANJA

ESCO (ISCO + EU) – ISCO + opis zanimanja / kompetencije / kvalifikacije

U današnja vremena, u zemljama EU:

- Sistemi obrazovanja trebaju biti bolje usklađeni s potrebama na tržištu rada
- Poslodavci iz različitih zemalja EU trebaju olakšano snalaženje u identifikaciji kompetencija i kvalifikacija koje su pojedinci dobili u drugim zemljama EU
- Pojedinci trebaju olakšanu mobilnost na tržištima rada u EU

ESCO:

- Omogućava veću vidljivost i usporedivost kompetencija i kvalifikacija na EU nivou
- Daje podršku prelasku na **ishode učenja** – akteri u sistemima obrazovanja i tržištima rada koriste zajednički jezik:
 - Poslodavci bolje razumeju pogodnost kandidata za neko radno mesto na osnovi njihovih kvalifikacija i kompetencija
 - Obrazovni sistemi dobivaju informacije o potrebama tržišta rada i njihovom razvoju

STRUKTURA ESCO-a

ESCO je organiziran u 3 "stupa":

- Zanimanja
- Znanja, veštine, sposobnosti i stavovi (u osnovi – ishodi učenja)
- Kvalifikacije (kvalifikacije je bolje promatrati kroz NQF/EQF, ovisno o sektoru)

ESCO koristi 3 grupe termina:

- Poželjne termine (jednoznačni)
- Nepoželjne termine (imaju različita značenja)
- Nevidljive/skrivene termine (zastarjeli, nekorektni ili slično; služe samo za pretraživanje)

POVEZIVANJE ZANIMANJA SA KVALIFIKACIJAMA KROZ ESCO

РАЗВОЈ ИНТЕГРИСАНОГ СИСТЕМА НАЦИОНАЛНИХ КВАЛИФИКАЦИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

ESCO-portal:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

[Legal notice](#) | [Cookies](#) | [Contact](#) | [Search on Europa](#)

English (en) ▾

ESCO

European Skills/Competences, qualifications and Occupations

European Commission > ESCO

 ABOUT ESCO

 CLASSIFICATION

 TOOLS & RESOURCES

 FORUM

EOK/EQF

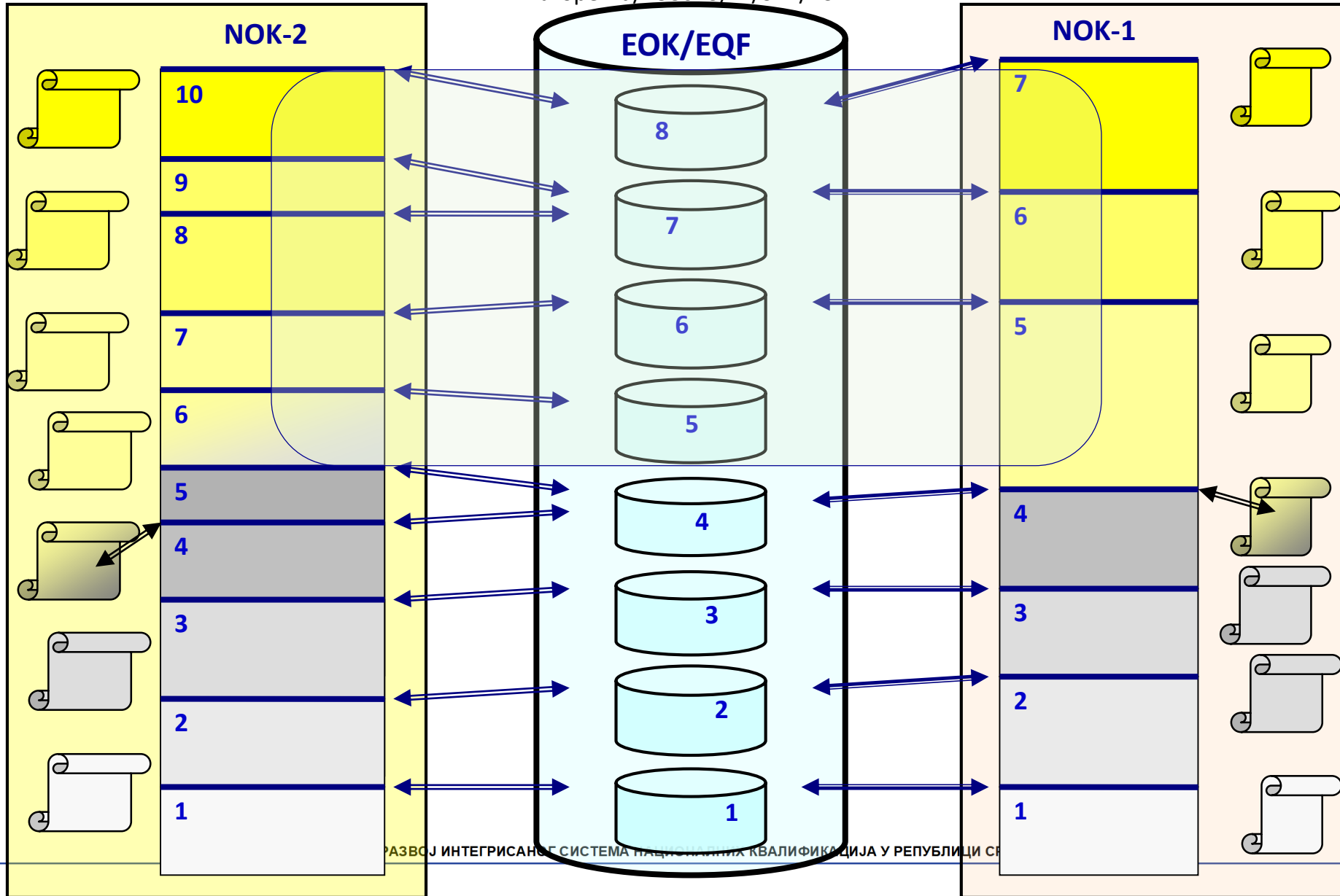
- Klasifikacija KVALIFIKACIJA (preko nacionalnih okvira)
- Nivoi 1-8
- Bolonjski proces (visoko obrazovanje) uključen

EPVO/QF-EHEA (Bolonjski proces)

EPVO/QF-EHEA (Okvir kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja, Qualifications Framework for European Higher Education Area) – okvir kvalifikacija u okviru Bolonjskog procesa. Odnosi se samo na visoko obrazovanje.

- Klasifikacija KVALIFIKACIJA visokog obrazovanja (preko nacionalnih okvira za visoko obrazovanje)

EURES

EURES (Evropski servis za zapošljavanje / *European Employment Services*) – olakšava mobilno zapošljavanje u EU, EEA i CH

- Olakšava slobodno kretanje radnika na području slobodnog evropskog tržišta rada koje čine države članice Evropskog gospodarskog prostora i CH. Mrežu čine nacionalni koordinacijski uredi za EURES, članovi EURES-a (javne službe za zapošljavanje i druge organizacije) i partneri EURES-a, a koordinira Evropska komisija kroz Ured za EURES
- Pruža informacije, savetovanja i posredovanja poslodavcima i tražiteljima posla
- Promoviše jedinstveno evropsko tržište rada otvoreno svim radnicima članica EU, razmjena slobodnih radnih mesta i prijava za zapošljavanje

EURES-portal

<https://ec.europa.eu/eures/public/en/homepage>

EURES

The European Job Mobility Portal

[Legal notice](#) | [Cookies](#) | [Contact](#) | [Search](#) | [English \(en\)](#)

[European Commission](#) > [EURES](#) > [Home](#)

PARTNER SITES

[European Job Days](#)

[European Solidarity Corps](#)

[Home](#) | [News](#) | [Events](#) | [Statistics](#) | [Help and support](#) | [Links](#)

For full access, please : [LOG IN](#) or register at EURES

Jobseekers

Employers

Living & Working

Drop'pin@EURES

EURES Services

Advanced search

- Find a job
- Youth Opportunities
- My CV
- My Skills Passports
- My jobs

I'm a Jobseeker.

[SEARCH FOR A JOB](#)

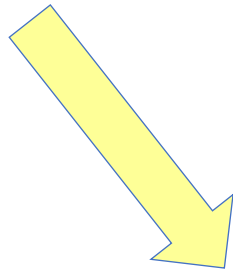
I'm an Employer.

[FIND CANDIDATES](#)

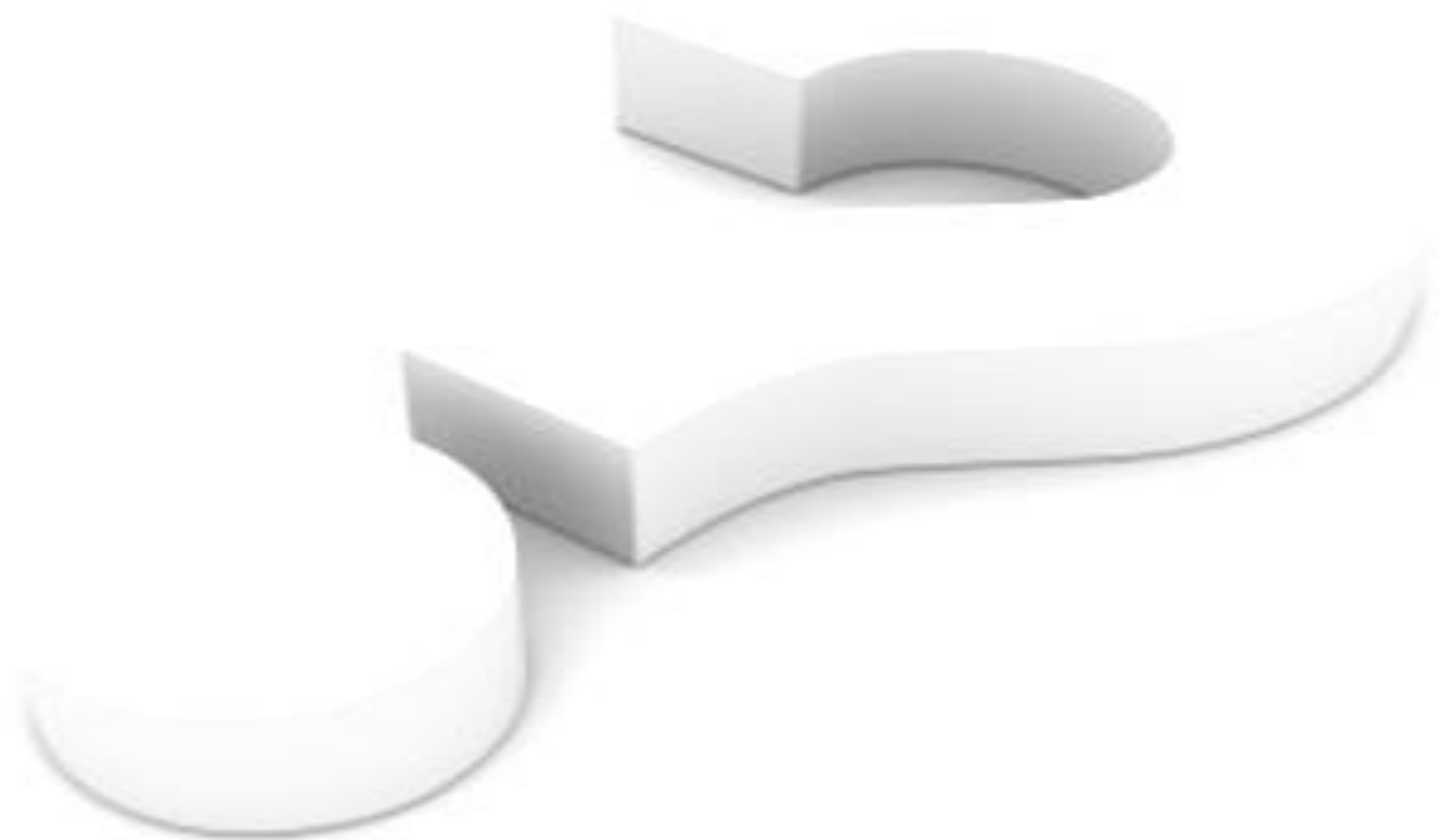

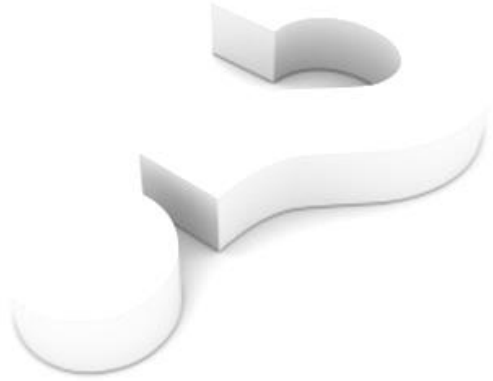
NOKS – dodatne klasifikacije

- Polje obrazovanja
- Područje rada

- Kako mapirati na KLASNOKS? Uloga sektorskih veća?

HVALA NA PAŽNJI!

Ova prezentacija napravljena je uz finansijsku pomoć Evropske unije. Za njenu sadržinu isključivo je odgovoran projekat „Razvoj integrisanog sistema nacionalnih kvalifikacija u Republici Srbiji“ i ta sadržina nužno ne izražava zvanične stavove Evropske unije.

РАЗВОЈ ИНТЕГРИСАНОГ СИСТЕМА НАЦИОНАЛНИХ КВАЛИФИКАЦИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

